

Nowe dyrektywy w obszarze polityki społecznej i ich możliwy wpływ na normalizację

Georges HERBILLON

Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Równych Szans

Harmonizacja praw, metod, zasad i procedur roboczych w Europie była zawsze jednym z głównych celów ustawodawstwa Komisji Europejskiej. Przyświecało jej zagwarantowanie sprawiedliwej konkurencji we wszystkich Państwach Członkowskich oraz z jednej strony zapewnienie wprowadzenia na rynek samoistnie bezpiecznych produktów, a z drugiej strony dobrych, zdrowych i bezpiecznych warunków życia i pracy.

Jednak należy zauważyć, że w niektórych dziedzinach mogą pojawić się nieporozumienia, ponieważ w przypadku złożonych problemów ten sam cel można osiągnąć różnymi środkami i metodami. Bezpieczeństwo i higiena pracy jest właśnie jedną z tych dziedzin.

Z jednej strony każdy producent, który chce wprowadzić produkt na rynek europejski, nie tylko na użytek przemysłowy, musi dostosować się do szeregu zasad, tzw. „podstawowych wymagań”. Jednym ze sposobów dostosowania się do nich jest wykazanie, że produkt jest zgodny z przepisami zawartymi w odpowiednich normach europejskich. Wszystko to wynika z dobrze znanego artykułu 95 Traktatu UE i jest zwykle nazywane „Nowym Podejściem”.

Z drugiej strony Traktat UE przewiduje również solidne ramy prawne w dziedzinie polityki społecznej, które mają m.in. na celu poprawę warunków pracy. W tym kontekście Rada może, zgodnie z Artykułem 137, przyjąć w drodze dyrektyw „minimalne wymagania” odnoszące się do szeregu dziedzin, łącznie z BHP. Dyrektywy te, biorąc pod uwagę istnienie dyrektyw dla samoistnie bezpiecznych produktów i sprzętu, narzucają na pracodawców obowiązki dotyczące procedur roboczych i stosowania produktów, maszyn i sprzętu w zdrowych i bezpiecznych warunkach.

Uzasadnienie dyrektyw dotyczących BHP opiera się na zasadach, które są odmienne, ale komplementarne w stosunku do „Nowego Podejścia”: odpowiedzialność pracodawcy, ocena ryzyka w miejscu pracy, zapobieganie poprzez wyeliminowanie lub zmniejszenie ryzyka, środki ochrony indywidualnej oraz zbiorowej, informowanie, szkolenie pracowników, doradztwo oraz odpowiedni nadzór zdrowotny. Tekst konkretnej dyrektywy dotyczącej BHP może odnosić się do ryzyka w różny sposób: poprzez wprowadzenie wartości progowych w samym tekście lub w załączniku, poprzez odwołanie się do istniejących norm europejskich lub, jeżeli nie istnieje odpowiednia norma, poprzez zwrócenie się do Europejskiej Organizacji Normalizacyjnej o przygotowanie takiej normy.

Na tym etapie występuje oczywiście wpływ norm na ustawodawstwo dotyczące BHP, ale mając na uwadze wyżej wspomniane podwójne podejście, występuje również wyraźny wpływ ustawodawstwa Unii Europejskiej dotyczącego BHP na normy i ich opracowanie. Przykłady zostaną podane w trakcie prezentacji.